

„Maradtam”

Az Érdi Lengyel-Magyar Kulturális Egyesület és a Csuka Zoltán Könyvtár szervezésében bemutattuk Zajti Ferenc Itt maradtam c. filmjét (2023. május 17.) A történetet nagyjából ismertük már, de a nagyszerű alkotás valóban emberközelségre hozta a főszereplőt, Elek Istvánt. Az 1917-2018 között élő „Pista bácsi” hányattatott sorsát ismerhettük meg a filmből, illetve a Zajti Ferencsel folytatott beszélgetésből.

A jó lovasként versenyző huszár 1944-ben részt vesz a varsói felkelésben a többi magyarral együtt a németek oldalán. De ahogy a hivatalos katonai vezetés is a felkelő lengyelek mellé áll, vagy legalábbis ódzkodva harcol, úgy Elek István huszárként sokat tesz a varsói civilek kimentéséért. Aztán bekövetkezik a szovjet uralom, ő hadifogságba kerül, de sikerül megszöknie. Nehéz hetek után Gdanskba kerül, megnősül, és ott éli le az életét. Gdansk újjáépítésért, szépítéséért sokat tesz mint tájépező mérnök. 1956-ban a lengyelek által gyűjtött segélycsomagokat az ő szervezésében hozzák a magyar forradalmárok számára. Később is sokat dolgozik a lengyel-magyar kapcsolatok ápolásáért. A filmben 97 évesen, teljes szellemi frissességgel beszél az életéről. 2018-ban, 101 éves korában hunyt el, a gdanski temetőben nyugszik a feleségével együtt.

A kiváló film jól ötvözi a történelmi hűséget (korabeli felvételek, történészi közreműködők. a volt magyar nagykövetség emlékezése), bizonyos illusztrációs elemeket mai szereplőkkel, a mai Gdanskban is gyönyörködhetünk – amellett, hogy Elek István izgalmasan, humorral és egyben meghatóan mesél az életéről. Nagyszerű este volt – ismét egy „apró” adalék a lengyel-magyar kapcsolódásokhoz. Ahogy egy tagtársunk fogalmazta: mindig tanul valamit a történelemtől, ha eljön közénk!

Köszönjük Zajti Ferenc tagtársunknak, hogy a magyarországi ősbemutatót nálunk tarthattuk meg! (Lengyelországban már többször bemutatták.)

A filmrendező, illetve a Zajti Stúdió előszeretettel foglalkozik a két nép kapcsolatával, egyéb filmjei is számtalan díjat kaptak. Szerencsére a számunkra legfontosabbakat mi is láthattuk, úgy, hogy a szerző mutatta be őket. (Autóstoppal a szabadság felé – illetve ennek „könyvváltozata”, valamint a Szeptember katonája.)

Gratulálunk, további sikeres munkát kívánunk!

Bazsóné Megyes Klára